

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 179/2023
07.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Нађа Милосављевић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Стеван Сремац“ из Добановаца, коју заступа Градско јавно правобранилаштво Града Београда – Одељење Земун и Нови Београд из Новог Београда, ради поништаја решења о престанку радног односа, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2369/22 од 08.09.2022. године, у седници одржаној 07.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2369/22 од 08.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 126/15 од 16.04.2021. године, ставом правим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се пониште као незаконита решења туженог број ... од 01.06.2009. године којим је тужиоцу изречена мера престанка радног односа и решење туженог број .../... од 16.06.2009. године којим је приговор тужиоца одбијен као неоснован. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад, те да му на име накнаде материјалне штете у виду изгубљене зараде за период од 16.06.2009. године до 30.04.2017. године, исплати 4.034,584,89 динара, у појединачним месечним износима са законском затезном каматом од доспећа сваког износа до исплате, на начин ближе наведен у изреци пресуде. Ставом трећим изреке, тужба је одбачена у делу којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоца врати на радно место наставника Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу усплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду ПИО филијала Београд за период од 16.06.2009. године до 30.04.2017. године. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом шестим

изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу до 440.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2369/22 од 08.09.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П1 126/15 од 16.04.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23, у даљем тексту : ЗПП), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на који ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом указује на битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП у поступку пред другостепеним судом, будући да је суд по свом уверењу на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и на основу резултата целокупног поступка, одлучио које ће чињенице узети као доказане. Истицањем наведене битне повреде одреда парничног поступка пред другостепеним судом се заправо оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, што применом члана 407. став 2. ЗПП, није дозвољен ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене по уговору о раду од 09.10.2000. године, на радном месту наставника Поступајући по пријави родитеља тада мал. ББ, директор тужене је 31.03.2009. године покренуо дисциплински поступак против тужиоца због основане сумње да је дана 24.03.2009. године, у учионици, повредио физички или психички интегритет детета – малолетног ученика .../. разреда, тако што га је два пута ударио отвореним дланом (шамаром) и притиснуо о зид (гурнуо на зид) и тиме учинио тежу повреду радне обавезе из члана 132. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања. Постоји основана сумња да је тужилац малолетном ученику упутио и опаску „немој да се качиш са мном“, што се може схватити као претња, чиме би био угрожен психички интегритет детета. Након спроведеног дисциплинског поступка и на основу изјаве мал. ББ, дате у присуству његовог оца ВВ, те изјаве оца, разредног старешине и школског психолога и педагога школе, решењем туженог бр. ... од 01.06.2009. године, тужиоцу је изречена мера престанка радног односа због повреде радне обавезе која му је закључком о покретању дисциплинског поступка стављена на терет – повреда физичког или психичког интегритета детета. Приговор тужиоца против тог решења је одбијен решењем Школског одбора тужене од 16.06.2009. године.

Током овог поступка је утврђено да је дана 24.03.2009. године, на часу ... у школи, дошло до инцидентног догађаја између наставника, овде тужиоца и ученика ББ. Тужилац је помислио да је ученик ББ њега осповао, да би касније било утврђено да је ББ осповао свог школског друга ГГ и да је, изнервиран таквим понашењем, тужилац ударио и грубо прислонио ученика ББ о зид. Према резултатима анонимне анкете која је спроведена у школи 01.04.2009. године, описани догађај је оставио снажан утисак на већину ученике (у анкети описан као изненађење, запрепашћење).

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев за поништај оспорених решења.

Члан 46. Закона о основама система образовања и васпитања Републике Србије („Сл.гласник РС“,бр.62/03 ... 84/05 – испр. др.закон), садржи одредбу о забрани дискриминације и физичког и психичког насиља деце, ученика и запослених у установи. Одредбом члана 132. истог закона регулисане су теже повреде радне обавезе и предвиђено да је између осталог, тежа повреда радне обавезе угрожавање или повређивање физичког или психичког интегритета детета, односно ученика као што је физичко кажњавање, морално, сексуално или на други начин учињено злостављање (став 1. тачка 2.) и да се за повреде радне обавезе из става 1. овог члана изриче мера престанка радног односа ако је повреда учињена умишљајем или из свесног нехата и ако нису утврђене олакшавајуће околности (став 2.).

Како је у поступку утврђено да је тужилац дана 24.03.2009. године, у учионици разреда .../..., применио физичку силу према ученику основне школе, то је повредио одредбу о забрани физичког и психичког насиља у васпитно-образовним установима. На тај начин је учинио тежу повреду радне обавезе из члана 132. став 1. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања Републике Србије, која је му је у дисциплинском поступку стављена на терет, па је и по оцени ревизијског суда, применом члана 132. став 2. наведеног закона, тужиоцу законито изречена мера престанка радног односа. Исказима ББ и ГГ који су у међувремену постали пунолетни, а који су у овом поступку негирали било какав облик насиља од стране тужиоца, не доводи се у сумњу закључак нижестепених судова да је критични догађај заиста настао онако како је описан у дисциплинским актима, а како су га ученици интерпретирали и доживели у време вођења дисциплинског поступка, те да су чињенице које образују отказни разлог и на којима је засновано решење о дисциплинској одговорности тужиоца, истините. Због тога су неосновани и паушални наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Имајући у виду да је решење о престанку радног односа законито, тужена није обавези да тужиоца врати на рад и да му накнади штету, сходно чл 191. Закона о раду, који је био на снази у спорном периоду. Такође је правилна одлука нижестепених судова којом је одбачен захтев тужиоца за враћање на конкретно радно место, применом чл. 16. и 294. тачка 1. ЗПП, јер за овакав захтев није надлежан суд, већ је то искључиво право послодавца.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић